

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی **صبح ایران**

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: **مهدی رحمانیان**

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸

توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شرق

روزنامه

سه‌شنبه ۹ اردیبهشت ۱۴۰۴ | ۱ ذی‌القعدة ۱۴۴۶ | ۲۹ آوریل ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۰۹۶ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۲ • اذان مغرب ۱۹:۰۹ • اذان صبح فردا ۳:۴۱ • طلوع آفتاب ۵:۱۳

مردم تهران مانند سایر شهرهای کشور در پی حادثه انفجار در بندر شهید رجایی، با حضور در مراکز انتقال خون اقدام به اهدای خون برای مجروحان این حادثه کردند. عکس، محمدرضا علیمددی، ایرنا

www.sharghdaily.com
apararat:tasvirshargh
Telegram:SharghDaily
youtube:sharghdaily
twitter:sharghdaily
instagram:sharghdaily1

همبستگی اجتماعی در بزرنگاه‌های ناکارآمدی

مجدیسعدی

عکاس

رفت؟ یا آنکه مانند بسیاری از بحران‌های پیشین، با چند پست همدردی و چند روز ابراز خشم در شبکه‌های اجتماعی به پایان می‌رسد؟

امروز مردم بندرعباس بیش از هر چیز نیازمند حمایت واقعی، پیگیری جدی مطالبات و حضور عینی جامعه مدنی هستند. تداوم این همبستگی در عرصه عمل، معیار واقعی سنجش صداقت و پایداری این موج اجتماعی خواهد بود. جوگیرۃی‌های کوتاه‌مدت، اگر به عمل جدی و تغییر ساختار منجر نشود، به‌زودی جای خود را به فراموشی و بی‌تفاوتی رسمی نیز نقش انتشار اخبار و شکل‌دهی به روایت غالب ایفا می‌کنند.
بالین‌حال، در کنار این موج گسترده همدلی و اعتراض، نگرانی مهمی نیز مطرح است؛ اینکه آیا این همراهی‌ها از سطح ابراز احساسات مجازی فراتر خواهد

یا اعتراضی کمتری داشت. در مقابل، در حوادثی نظیر سقوط هواپیمای اوکراینی (دی ۱۳۹۸) که به وضوح با قصور نهادهای مسئول گره خورده بود، موجی از خشم عمومی، بی‌اعتمادی و مطالبه‌گری فراگیر شد.

در حادثه اخیر نیز شاهد تکرار همین الگو هستیم. براساس داده‌های تحلیلی، در سه روز نخست پس از حادثه، بیش از ۵٫۳ میلیون پست، توییت و استوری با هشتک‌های مرتبط منتشر شده است. این عدد در مقایسه با واکنش اولیه به زلزله کرمانشاه حدود سه برابر بیشتر است. این آمار شدت و گستره واکنش‌های عمومی را به روشنی نشان می‌دهد.

تحلیل این پدیده روشن است؛ جامعه در برابر بلاای طبیعی با حس همدلی واکنش نشان می‌دهد، اما هنگامی که باور عمومی بر نقش آفرینی یا قصور مسئولان تأکید دارد، واکنش‌ها از ابراز همدلی فراتر رفته و شکل اعتراض اجتماعی و مطالبه‌گری سیاسی به خود می‌گیرد. در چنین بزرنگاه‌هایی، شبکه‌های اجتماعی نقشی بی‌بدیل در سازماندهی افکار عمومی، تسریع انتشار اخبار و شکل‌دهی به روایت غالب ایفا می‌کنند.
بالین‌حال، در کنار این موج گسترده همدلی و اعتراض، نگرانی مهمی نیز مطرح است؛ اینکه آیا این همراهی‌ها از سطح ابراز احساسات مجازی فراتر خواهد

در روزهای اخیر، شبکه‌های اجتماعی شاهد موجی گسترده از واکنش‌های مردمی به حادثه‌ای تلخ در بندرعباس بوده‌اند؛ حادثه‌ای که فشارخ از ابعاد فنی و حقوقی آن، بازتاب اجتماعی آن شایسته تأملی جدی است. حجم گسترده پیام‌های همدلی، ابراز اندوه و البته مطالبه‌گری در این مدت، از پدیده‌های کم‌سابقه در سال‌های اخیر محسوب می‌شود.

این میزان از همراهی و واکنش جمعی، در جامعه‌ای که سال‌هاست با فرسایش سرمایه اجتماعی، افزایش فردگرایی و بی‌اعتمادی نهادی دست به گریبان است، توجه‌برانگیز است. تجربه‌های پیشین نشان می‌دهد که واکنش‌های اجتماعی به فجایع را می‌توان به دو دسته کلی تقسیم کرد: نخست، بلاای طبیعی که نقش مستقیم حاکمیت در بروز آنها وجود ندارد. دوم، حوادثی که قصور، سوءمدیریت یا مسئولیت‌پذیری نهادهای مسئول در آنها آشکار یا دست‌کم مورد ظن جدی است.

مقایسه با رویدادهای گذشته این تفاوت در روشن‌تر می‌کند. در زلزله کرمانشاه (۱۳۹۶) یا سیل‌های سراسری سال ۱۳۹۸، اگرچه مردم با تمام توان به یاری آسیب‌دیدگان شتافتند، اما واکنش‌ها عمدتاً حول محور نوع‌دوستی و امدادرسانی چرخید و بار سیاسی

شبکه‌خوانی

درس‌های یک سوگ جمعی

محمد رهبری از تحلیلگران شبکه‌های اجتماعی به بررسی همدلی ایران برای انفجار بندر پرداخته است. اتفاقی که سوگی جمعی به همراه داشت و از سویی دیگر نشان داد مردم ایران در لحظه‌های تلخ درد و غم چقدر پناه و همدرد یکدیگر هستند. در کمتر از ۲۴ ساعت میزان خون مورد نیاز آسپیدیدگان بندر تأمین شد.

طبق این تحلیل بلافاصله پس از انفجار، موجی از همدردی و همدلی مردم ایران با آسپیدیدگان این حادثه در شبکه‌های اجتماعی شکل گرفته است. بسیاری از کاربران با انتشار استوری‌هایی در اینستاگرام، همبستگی خود را نشان دادند و در کمتر از ۲۴ ساعت بیش از ۸۰۰ هزار نفر در کمپین «در کنار مردم دریا همدردیم…» مشارکت کرده‌اند. هنرمندان و ورزشکاران نیز با انتشار پست‌ها و استوری‌هایی، با مردم بندرعباس ابراز همدردی کرده‌اند.

این فضا در توییت نیز مشهود است؛ کاربران با به‌اشتراک‌گذاری غم و اندوه خود، همدردی‌شان را نشان داده‌اند. در دنیای واقعی نیز این همدردی و همدلی نمود داشته است. دولت یک روز عزای عمومی اعلام کرد و مردم با حضور پرشور در مراکز انتقال خون برای کمک به مصدومان، صف‌های طولانی تشکیل دادند. همچنین فستیوال کوچه که با دشواری مجوز برگزاری دریافت کرده بود، به احترام این حادثه تلخ پایان زود هنگام خود را اعلام کرد و در پستی اینستاگرامی نوشت: «کوچه از منتهی‌الیه شادی رو به نهایت غم سکوت می‌کند».

همه چیز حکایت از آن دارد که مردم ایران، با هر نگرش و گرایشی، خود را همدرد مردم بندرعباس و خانواده‌های کشته‌شدگان و مجروحان این حادثه تلخ می‌دانند. امری که به چشم آمده و به‌طور مثال شروین حاجی‌پور در رابطه با صف اهدای خون مردم نوشته است «چقد آدم حساییه این ایرانی جماعت».

برخی نیز با شگفتی راجع به این همدلی و همدردی مردم ایران سخن می‌گویند؛ کوئی این همدردی جمعی تعجب‌آور است. اما چرا باید بابت آن تعجب کرد؟ شاید به این دلیل که مدت‌هاست به‌خاطر تنش‌های اجتماعی و سیاسی، برخی افراد و گروه‌ها در تلاش برای پیشبرد ایده‌های خود، گاهی دیگران را نادیده گرفته یا حتی به آنها توهین کرده‌اند و در نهایت جامعه را چندپاره کرده‌اند.

این چندپاره‌شدن در موقعیت‌های مختلف نمایان شده و شاید به همین دلیل، همدلی جمعی امروز تعجب‌برانگیز به نظر می‌رسد.
بالین‌حال، واقعیت این است که جامعه ایران در برابر منافع ملی و آنچه «ایران» می‌نامد، متحد و همدل است و هر آسیبی در گوشه‌ای از این سرزمین، برایش دردناک است و این‌گونه حوادث نیز این حقیقت را بیش‌ازپیش آشکار می‌کنند. همدردی جمعی، نشانه‌ای امیدبخش از همبستگی در جامعه ایران است. کاش دور نباشد روزی که این جامعه یک «شادی جمعی» را هم تجربه کند.

علم‌خوانی

راهی جدید برای تشخیص پارکینسون

ایسنا: بیماری پارکینسون یک اختلال عصبی است و معمولاً در مراحل پایانی خود براساس علائم بالینی که عمدتاً اختلالات حرکتی هستند، تشخیص داده می‌شود؛ اما در این مرحله، مغز به‌شدت و به‌طور جبران‌ناپذیری آسیب دیده است. علاوه بر این، تشخیص معمولاً دشوار و اغلب نادرست است؛ زیرا این بیماری شکل‌های گوناگونی را به خود می‌گیرد و علائم آن به علائم سایر اختلالات شباهت دارد.

به نقل از نوروساینس‌نوز، پژوهشگران یک نشانگر زیستی را در مایع نخاعی کشف کرده‌اند که تشخیص قابل اعتماد را در مراحل اولیه تسهیل می‌کند و می‌تواند پیشروی بیماری و تأثیر درمان را آشکار کند. تاخوردگی نادرست پروتئین کلیدی «آلفا-سینوکلئین»، نقش مهمی را در ایجاد بیماری پارکینسون بر عهده دارد. این تاخوردگی‌های نادرست، پروتئین را چسبیده می‌کنند و به تشکیل ترکیبات بزرگ‌تری به نام لیگومرها منجر می‌شوند. سپس لیگومرها رشته‌های فیبریل بلندی را تولید می‌کنند و به تجمع این رشته‌ها در اجسام لوی بزرگ مغز منجر می‌شوند. همچنین در این بررسی مشخص شد تاخوردگی نادرست نشانگر زیستی Aβ می‌تواند خطر ابتلا به زوال عقل آلزایمر را در مراحل بعدی با دقت بالا تا ۱۷ سال پیش از تشخیص بالینی نشان دهد.

یادداشت

بررسی ابعاد حقوقی انفجار در بندر

مهرناز مهرایی

یا شبه‌عمدی اموال و تاسیسات عمومی شود. فرد مسئول می‌تواند به مجازات‌های سنگین‌تر از جرمه حبس طولانی‌مدت محکوم شود.
مسئولیت زیست‌محیطی: قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۳ به‌ویژه در ماده ۵۶ تأکید دارد که هرگونه تخریب محیط زیست یا آلوده‌سازی منابع طبیعی، مسئولیت‌های حقوقی و کیفری برای عاملان آن به همراه دارد. در این حادثه، با توجه به احتمال آلودگی منابع آبی و آسیب به حیات دریایی، مسئولان باید طبق این ماده، اقدامات لازم برای پاک‌سازی و جبران خسارت‌های زیست‌محیطی را انجام دهند.

همچنین طبق ماده ۲ قانون حفاظت محیط زیست، هرگونه حادثه‌ای که منجر به آلودگی یا تخریب اکوسیستم‌های طبیعی شود، مسئولیت‌هایی برای عاملان آن ایجاد می‌کند، بنابراین در صورت ثابت‌شدن آلودگی ناشی از انفجار، مسئولان باید هزینه‌های پاک‌سازی محیط زیست را بر عهده بگیرند و در صورت قصور، مجازات‌های سنگین‌تری ممکن است برای آنان در نظر گرفته شود.

مسئولیت بیمه‌گران: بسیاری از کالاهایی که در بندر رجایی‌شهر نگهداری می‌شوند، تحت پوشش بیمه قرار دارند. طبق ماده یک قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶، شرکت‌های بیمه موظف‌اند خسارات وارده به کالاها را در صورت وقوع حادثه جبران کنند. شرکت‌های بیمه مکلف‌اند براساس قوانین بیمه‌ای و شرایط موجود، اقدامات لازم را انجام دهند و در صورت پرداخت‌نشدن، ممکن است مورد پیگرد قانونی قرار گیرند.

نمونه‌های جهانی: حادثه انفجار بندر بیروت در سال ۲۰۲۰ نمونه‌ای برجسته از بی‌توجهی به اصول ایمنی در نگهداری مواد خطرناک است. در این حادثه، مسئولان به دلیل رعایت‌نکردن استانداردهای ایمنی و نگهداری نادرست مواد شیمیایی، خسارات جبران‌ناپذیری به بار آوردند. براساس گزارش‌ها، مقامات لبنان پس از این حادثه به دلیل قصور در نظارت و مدیریت، تحت پیگرد قانونی قرار گرفتند و خسارات وارده به تکرار و ساکنان منطقه جبران شد. در ایران نیز این حادثه باید به‌عنوان یک هشدار جدی برای مسئولان بندری و دولتی باشد که نظارت دقیق‌تر و رعایت استانداردهای ایمنی در بنادر را در دستور کار خود قرار دهند. طبق ماده ۱۹ قانون ایمنی کار، این استانداردها باید به‌طور کامل رعایت شوند تا حوادثی مشابه رخ ندهد.

انفجار شدید در بندر شهید رجایی، یکی از مهم‌ترین مراکز تجاری و بندری ایران، خسارات جبران‌ناپذیری به اشخاص، کالاها، تجهیزات و محیط زیست وارد کرده است. این حادثه نه‌تنها ابعاد اقتصادی وسیعی دارد،

بلکه پرسش‌هایی جدی را درباره مسئولیت‌های حقوقی مطرح کرده است. در حقیقت انفجار بندر شهیدرجایی نه‌تنها خسارات مالی گسترده‌ای به بار آورد، بلکه مسئولیت‌های حقوقی متعددی را به همراه داشت. مسئولیت‌های مدنی، کیفری، زیست‌محیطی و بیمه‌ای ناشی از این حادثه باید به‌طور جدی بررسی و پیگیری شود. علاوه بر این، ضرورت رعایت اصول ایمنی در بنادر و نظارت دقیق‌تر بر تاسیسات صنعتی کشور بیش‌ازپیش احساس می‌شود تا از وقوع حوادث مشابه جلوگیری شود.

در این مجال کوتاه به برخی از ابعاد حقوقی این حادثه پرداخته و به مسئولیت افراد و نهادها از منظر قوانین کشورمان می‌پردازیم.

مسئولیت مدنی جبران خسارت‌ها: براساس ماده یک قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۳۹، هر فرد یا نهادی که باعث ورود خسارت به دیگری شود، باید آن را جبران کند. این ماده به‌ویژه در مواردی مانند سهل‌انگاری یا بی‌توجهی به اصول ایمنی کاربرد دارد. درباره انفجار بندر رجایی‌شهر، اگر ثابت شود که نقص در تدابیر ایمنی یا بی‌احتیاطی در نگهداری مواد خطرناک عامل اصلی انفجار بوده است، مقصران موظف به جبران خسارات وارده به تجار، شرکت‌ها و افراد آسیب‌دیده خواهند بود. همچنین طبق ماده ۱۴ قانون مسئولیت مدنی، درصورتی‌که خسارت ناشی از رفتار غیرقانونی یا سهل‌انگاری یک نهاد یا شخص باشد، آن شخص یا نهاد باید همه خسارات را جبران کند؛ به این معنا که اگر نقص در اقدامات ایمنی یا نظارتی از طرف مسئولان بندر یا کارکنان آن رخ داده باشد، مسئولیت جبران خسارات بر عهده آنان خواهد بود.

مسئولیت کیفری: بی‌احتیاطی و قصور در انجام وظایف: در صورت اثبات بی‌احتیاطی یا سهل‌انگاری که منجر به وقوع این حادثه شده باشد، مسئولان بندر یا کارکنان آن تحت مسئولیت کیفری قرار خواهند گرفت. هرگونه رفتار بی‌احتیاطی که موجب آسیب به اموال یا افراد شود، ممکن است تحت پیگرد قانونی قرار گیرد. براساس ماده ۶۱۲ قانون مجازات اسلامی، اگر آسیب‌های ناشی از انفجار به حدی شدید باشد که منجر به تخریب عمدی

۳۰٪ تخفیف

شامل تمامی محصولات

کد تخفیف : norouz1404

شماره تلفن سفارشات ۰۲۱۸۸۹۴۲۰۳۵ | ۰۹۱۰۲۰۴۳۹۲۴

ساخت مسکن

راهنمای جامع برای ساخت مسکن در تهران

احزاب سیاسی

و کربانی منابع طبیعی

تاریخ دیدمانی

راهنمای جامع برای دیدمانی در تهران

مدیریت تغییر

راهنمای جامع برای مدیریت تغییر در سازمان

تاریخ ملت اسلامی

راهنمای جامع برای تاریخ ملت اسلامی

روایت محمد سان

روایت محمد سان

روایت فرهنگ

روایت فرهنگ

روایت والا

روایت والا

روایت توسعه

روایت توسعه

روایت فناوری

روایت فناوری

روایت داریوش

روایت داریوش

روایت پارسا

روایت پارسا

روایت وقلایت

روایت وقلایت

کتاب توسعه

کتاب توسعه

توسعه اقتصاد

توسعه اقتصاد

شکاف حکمرانی

شکاف حکمرانی

آخرین دیپلمات

آخرین دیپلمات

دور مانده از توسعه

دور مانده از توسعه

زیرساخت

زیرساخت

شکاف حکمرانی

شکاف حکمرانی